

COLLEGEVOORSTEL

Steller:	M. de la Croix	Datum besluit:	21 april 2026
Team:	Planvorming	Besluit openbaar:	Ja
Portefeuillehouder:	Wethouder Heutink-Wenderich		
Onderwerp:	Collegevoorstel Herstelbesluit wijzigingsplan 'Achterduyst 2 Nijkerk'		
Korte samenvatting:	<p>Op 19 september 2023 heeft het college het wijzigingsplan 'Buitengebied Nijkerk 2017, 9e wijziging Achterduyst 2 Nijkerk' (gewijzigd) vastgesteld. Het wijzigingsplan maakt op het agrarische perceel Achterduyst 2 de bouw van een nieuwe paardenstal mogelijk op 50 meter afstand van het woonperceel aan de Achterduyst 1 in Nijkerk. Daarnaast krijgen de agrarische ondernemers de mogelijkheid om een kleinschalige gebruiksgerichte paardenhouderij uit te oefenen in de vorm van paardencoaching. De eigenaren van het perceel Achterduyst 1 zijn tegen het vaststellingsbesluit in beroep gegaan bij de Raad van State (RvS). Gedurende de beroepsprocedure heeft de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke ordening (StAB) in opdracht van de RvS advies uitgebracht. Met het nemen van het voorliggende herstelbesluit komt het college tegemoet aan de voornaamste opmerking van StAB en neemt de kans aanzienlijk toe dat het wijzigingsplan standhoudt in de beroepsprocedure bij de RvS.</p>		

Checklist bedrijfsvoeringsaspecten

Communicatie/Participatie:	N.v.t.	Financiën:	N.v.t.	Fiscaal:	N.v.t.
Informatisering:	N.v.t.	Juridisch:	Afgestemd met behandelend jurist OddV	Personeel:	N.v.t.
Overig o.a. inkoop:	N.v.t.				

Ontwerpbesluit:

Het college:

1. stemt in met de geringe aanpassingen in het wijzigingsplan, zoals verwoord en verantwoord in de notitie 'Aanpassingen wijzigingsplan 'Buitengebied Nijkerk 2017, 9e wijziging Achterduyst 2 Nijkerk';
2. stelt het aangepaste wijzigingsplan 'Buitengebied Nijkerk 2017, 9e wijziging Achterduyst 2 Nijkerk' vast en vervolgt hiermee de procedure bij de RvS;
3. informeert de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief.

Inleiding

Voorgeschiedenis; eerdere besluitvorming college

Op 19 september 2023 heeft het college het wijzigingsplan 'Buitengebied Nijkerk 2017, 9e wijziging Achterduyst 2 Nijkerk' (gewijzigd) vastgesteld. Het vaststellingsbesluit is als bijlage 1 bij het voorliggende voorstel gevoegd. Van uw besluit tot vaststelling van het wijzigingsplan heeft u de gemeenteraad via een raadsinformatiebrief op de hoogte gesteld. Het wijzigingsplan maakt op het agrarische perceel Achterduyst 2 de bouw van een nieuwe paardenstal mogelijk op 50 meter afstand van het woonperceel aan de Achterduyst 1 in Nijkerk. Daarnaast krijgen de agrarische ondernemers de mogelijkheid om een kleinschalige gebruiksgerichte paardenhouderij uit te oefenen in de vorm van paardencoaching (geven van therapie met behulp van een paard).

Voorgeschiedenis; beroep bij de Raad van State

De bewoners van de woning aan de Achterduyst 1 in Nijkerk (de appellanten) hebben bij de Raad van State (RvS) beroep ingesteld tegen het vaststellingsbesluit. Ook hebben zij een verzoek om het treffen van een voorlopige voorziening bij de RvS ingediend. De RvS heeft bij uitspraak van 28 februari 2024 bij wijze van voorlopige voorziening het vaststellingsbesluit d.d. 19 september 2023 geschorst. Volgens de

voorzieningenrechter kleefde er aan het aspect 'geluid' mogelijk een gebrek. Gevolg hiervan is dat het door uw college vastgestelde wijzigingsplan niet in werking is getreden. Dit oordeel van de voorzieningenrechter heeft een voorlopig karakter en is niet bindend in de bodemprocedure.

Omdat een aantal van de door appellanten aangedragen beroepsgronden nadere bestudering vereisten, heeft de RvS aan de Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke ordening (StAB) opdracht gegeven onderzoek te doen en de RvS hierover te adviseren. Op 9 juli 2024 heeft de StAB haar definitieve verslag uitgebracht. De samenvatting hiervan is als bijlage 2 bij het voorliggende voorstel gevoegd.

Beknopt overzicht inhoud verslag StAB

StAB kan in grote lijnen instemmen met de uitgangspunten en motivering / onderbouwing, zoals opgenomen in het op 19 september 2023 vastgestelde wijzigingsplan. Uit het rapport van StAB blijkt dat één onderdeel van het wijzigingsplan wellicht nadere aandacht behoeft (verlenging bouwvlak) en twee onderdelen (aspecten stikstof en geluid) enkele onjuistheden bevatten. Ten aanzien van het aspect geluid trekt StAB niettemin de conclusie dat de onderzochte representatieve en incidentele bedrijfssituatie voldoen aan het Activiteitenbesluit milieubeheer.

In hoofdstuk 5 van haar rapport onder 'Milieusituatie algemeen' constateert StAB dat, met uitzondering van de drie meter "verlenging" van het bouwvlak waar deze grenst aan de gronden van appellanten, de vormverandering in combinatie met de aanvullende planregels in beginsel de belangen van de bewoners op het aangrenzende perceel niet onevenredig aantast. De verlenging in combinatie met de verplichting tot het plaatsen van een geluidscherm kan leiden tot enig verlies van uitzicht vanuit de woning. Tegelijkertijd kan de nieuwe paardenstal op grotere afstand van de woning/grond van appellanten worden gesitueerd.

In hoofdstuk 9 van haar rapport onder 'Stikstof en MER' constateert StAB dat de effecten van de planwijziging voor de stikstofdepositie onjuist zijn beoordeeld, omdat de initiatiefnemer van het wijzigingsplan van een verkeerde referentiesituatie is uitgegaan. Daarbij vermeldt StAB echter ook dat de belanghebbendheid van appellanten moet worden beoordeeld in het licht van het relativiteitsvereiste. Het meest dichtbijgelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied ligt immers op zo'n veertien kilometer afstand van het perceel van appellanten.

Verloop beroepsprocedure bij RvS tegen vaststellingsbesluit d.d. 19 september 2023

Zoals hierboven aangegeven, hebben de burens op het perceel aan de Achterduyst 1 in Nijkerk destijds beroep ingesteld tegen de vaststelling van het wijzigingsplan. De Omgevingsdienst De Vallei (OddV) heeft, evenals StAB, geconstateerd dat de initiatiefnemer van het wijzigingsplan ten aanzien van het aspect stikstof is uitgegaan van een verkeerde referentiesituatie. Uitgaande van de correcte referentiesituatie blijkt het wijzigingsplan volgens de AERIUS-berekening (gemaakt in 2024) te resulteren in een stikstofdepositie van 0,02 mol op de Veluwe en van 0,01 mol N/ha/jr in de Oostelijke Vechtplassen en het Naardermeer. De berekening voor het jaar 2025 geeft vergelijkbare resultaten voor de Oostelijke Vechtplassen en het Naardermeer en toont een stikstofdepositie van 0,01 mol op de Veluwe (gebruiksfase). Het gaat hier om een zeer geringe stikstofdepositie.

Deze zaak staat inmiddels al ruim een jaar in de 'pauzestand' bij de RvS. Met het oog op de geconstateerde tekortkomingen ten aanzien van het aspect 'stikstof' heeft de gemeente in afwachting van wellicht ondersteunende jurisprudentie eerder nog geen herstelbesluit willen nemen. Inmiddels is echter op basis van enkele uitspraken van de RvS en forse kritiek van de RvS op plannen van het voorgaande kabinet duidelijk geworden dat geen versoepeling in het stikstofbeleid is te verwachten. Omdat het plan al geruime tijd bij de RvS in procedure is en de appellanten niet belanghebbend zijn voor wat betreft de toename van stikstofdepositie, is het voorstel om nu toch de procedure bij de RvS door te zetten. Dit kan de gemeente doen via het nemen van een herstelbesluit en deze toe te zenden aan de RvS met het verzoek om de procedure te vervolgen.

Beoogd effect (doelstelling)

Het vergroten van de kans dat het wijzigingsplan standhoudt in de beroepsprocedure bij de RvS.

Argumenten

1.1 Het gaat om inhoudelijk beperkte aanpassingen, die niet leiden tot een wezenlijk ander plan.

In de notitie 'Aanpassingen wijzigingsplan 'Buitengebied Nijkerk 2017, 9^e wijziging Achterduyst 2 Nijkerk (herstelbesluit)' staan de voorgestelde aanpassingen met bijbehorende toelichting op het in 2023 vastgestelde wijzigingsplan. De notitie is als bijlage 3 genaamd 'Notitie aanpassingen wijzigingsplan Achterduyst 2 Nijkerk (herstelbesluit)' bij het voorliggende voorstel gevoegd. De aanpassingen betreffen inhoudelijk in het kort de volgende onderdelen:

1. de bovengenoemde drie meter 'verlenging' van het bouwvlak waar deze grenst aan de gronden van appellanten, tenietdoen / terugdraaien op de verbeelding;
2. de aanduiding 'paardenhouderij' op de verbeelding wijzigen, zodat deze aanduiding geldt voor (samenvalt met) het gehele aangepaste bouwvlak (zie onder 1.);
3. de 'specifieke bouwaanduiding – bedrijfsgebouw' op de verbeelding naar het zuiden verplaatsen, zodat de noordzijde van deze bouwaanduiding op 50 meter afstand komt te liggen van het woonperceel van appellanten;
4. de realisering van de (uit het geactualiseerde akoestische onderzoek benodigd blijken) geluidwerende voorzieningen in de planregels mogelijk maken;
5. het akoestische onderzoek d.d. 26 oktober 2022 actualiseren en dit in de bijlagen bij de regels en in de bijlagen bij de toelichting vervangen door het nieuwe akoestische onderzoek d.d. 24 oktober 2024 van SPA-WNP;
6. het landschappelijk inrichtingsplan d.d. 15 november 2022 actualiseren en dit in de bijlagen bij de regels vervangen door het geactualiseerde landschappelijk inrichtingsplan d.d. 17 december 2024;
7. een passende beoordeling van de mogelijke effecten (van de beoogde ontwikkeling) op Natura 2000-gebieden opstellen en deze toevoegen aan de bijlagen bij de plantoelichting;
8. het in de betreffende paragrafen van de plantoelichting opnemen van een toelichting / motivering op bovenstaande voorgestelde inhoudelijke aanpassingen (aan het in 2023 vastgestelde wijzigingsplan);
9. in de plantoelichting een overzichtsparagraaf opnemen met daarin een opsomming van de voorgestelde wijzigingen / aanpassingen.

De hierboven onder 1., 2., 4. en 6. genoemde wijzigingen vloeien uitsluitend voort uit de onder 5. beschreven aanpassing (actualisering akoestisch onderzoek en gevolgen hiervan). De onder 3. genoemde wijziging heeft alleen een 'signaalfunctie'.

1.2 De kans dat het wijzigingsplan in de beroepsprocedure standhoudt, neemt toe.

Met de aanpassingen voldoet het wijzigingsplan aan de opmerkingen van StAB, uitgezonderd de gemaakte opmerking over de onjuiste referentiesituatie bij de stikstofberekening (zie hierna onder kanttekeningen). De genoemde drie meter 'verlenging' van het bouwvlak waar deze grenst aan de gronden van appellanten, wordt ongedaan gemaakt. Zoals hierboven aangegeven, is deze verlenging onnodig. Uit het geactualiseerde geluidsonderzoek blijkt namelijk dat de geluidwerende voorzieningen kunnen worden gerealiseerd binnen het deel van het oorspronkelijke bouwvlak, dat grenst aan de gronden van appellanten. Nu de genoemde 'verlenging' van het bouwvlak ongedaan wordt gemaakt, betekent dit volgens StAB dat de vormverandering (van het agrarische bouwvlak) in combinatie met de aanvullende planregels in beginsel de belangen van de bewoners op het aangrenzende perceel niet onevenredig aantast.

2.1 Het college van B&W is het bestuursorgaan dat het wijzigingsplan vast moet stellen.

Omdat de formele procedure voor het wijzigingsplan is gestart voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet, wordt de procedure afgehandeld onder het regime van de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Het plan betreft een wijzigingsplan als bedoeld in artikel 3.6 van de Wro. Voor de vaststelling van dergelijke plannen

is het college op grond van artikel 3.9a Wro bevoegd gezag. Het college neemt het herstelbesluit op basis van artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit artikel biedt de mogelijkheid om hangende het beroep gebreken uit het oorspronkelijke vaststellingsbesluit te herstellen in de vorm van het nemen van een zogenaamd herstelbesluit. Hiermee komt de gemeente tegemoet aan de opmerkingen van StAB (uitgezonderd de gemaakte opmerking over de onjuiste referentiesituatie bij de stikstofberekening).

3.1 De gemeenteraad dient als hoogste gemeentelijke orgaan op de hoogte te worden gesteld van een collegebesluit over een belangrijke ontwikkeling.

Eind 2023 heeft de gemeenteraad van het college een raadsinformatiebrief ontvangen over de (eerste) vaststelling van het wijzigingsplan. Nu informeert het college de raad over de *tweede* vaststelling van het wijzigingsplan (het herstelbesluit).

Kanttekeningen en alternatieven

2.1 Nu is gebleken dat de initiatiefnemer is uitgegaan van een verkeerde referentiesituatie, loopt de gemeente een juridisch risico in de beroepsprocedure, omdat het wijzigingsplan leidt tot een geringe toename van stikstofdepositie op de Veluwe en in de Oostelijke Vechtplassen en het Naardermeer.

Toch is het gewenst om het voorliggende herstelbesluit te nemen en de beroepsprocedure te vervolgen.

Hiervoor bestaan de volgende redenen:

- ✓ de gemeente staat positief tegenover de ontwikkeling van het bestaande agrarische bedrijf naar een volwaardig en rendabel agrarisch bedrijf. Het wijzigingsplan voldoet volgens StAB aan alle gestelde wijzigingsvoorwaarden (uitgezonderd ten aanzien van het aspect 'stikstof'), waarbij de door StAB genoemde drie meter 'verlenging' van het bouwvlak een aandachtspunt vormt. Als het college het voorliggende herstelbesluit niet vaststelt, blijft deze drie meter 'verlenging' bestaan en is de kans groter dat het plan niet standhoudt bij de RvS;
- ✓ de gemeente wenst het wijzigingsplan in de beroepsprocedure in stand te houden, zodat in ieder geval de vormwijziging van het agrarische bouwvlak (benodigd voor de bouw van de nieuwe paardenstal) en het toestaan van een gebruiksgericte paardenhouderij planologisch zijn geregeld. De procedure van het wijzigingsplan neemt inmiddels al ruim vier jaar in beslag en heeft zowel initiatiefnemer als gemeente veel tijd en geld gekost;
- ✓ het wijzigingsplan heeft slechts een zeer geringe stikstofemissie op stikstofgevoelige natuur tot gevolg. Het nabijgelegen Natura 2000-gebied Arkenheem is niet stikstofgevoelig;
- ✓ de aanname is dat zich slechts een beperkt procesrisico voordoet, omdat de appellanten niet kunnen voldoen aan het relativiteitsvereiste van artikel 8:69a van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), wat een succesvol beroep in principe in de weg staat. De bescherming van de natuurwaarden op de Veluwe en in de Oostelijke Vechtplassen en het Naardermeer heeft namelijk geen directe relatie met het woon- en leefklimaat van appellanten. De appellanten zijn daarmee niet belanghebbend ten aanzien van stikstofneerslag op stikstofgevoelige gebieden (geen direct belang). Relevant is het volgende: "Voor zover de beroepsgronden van appellanten zijn gericht op wettelijke regels die onmiskenbaar niet zijn geschreven ter bescherming van hun objectieve belangen, kunnen deze beroepsgronden in principe niet slagen". De rechtbank van Gelderland heeft de gemeente Nijkerk hierin gelijk gegeven in haar uitspraak van 12 oktober 2023 (ECLI:NL:RBGEL:2023:5595).

Financiën

De tweede vaststelling van het wijzigingsplan (het herstelbesluit) heeft voor de gemeente geen financiële consequenties.

Communicatie en Participatie

De gemeente maakt de (tweede) vaststelling van het wijzigingsplan (het herstelbesluit) bekend via publicatie in het Elektronisch gemeentebblad en op de gemeentepagina van Stad Nijkerk. In de publicatie verstrekt de gemeente onder meer informatie over de wijze waarop beroep kan worden ingesteld tegen het herstelbesluit

van uw college. De initiatiefnemer van het wijzigingsplan en de appellanten ontvangen een brief, waarin ze van bovenstaande op de hoogte worden gesteld.

Planning en Vervolg

De gemeente:

- ✓ maakt de (tweede) vaststelling van het wijzigingsplan (het herstelbesluit) bekend via publicatie in het Elektronisch gemeenteblad en op de gemeentepagina van Stad Nijkerk;
- ✓ legt het herstelbesluit met bijbehorende stukken gedurende zes weken ter inzage gedurende welke periode een belanghebbende (uitsluitend) beroep kan instellen tegen de inhoud van het herstelbesluit;
- ✓ informeert zowel initiatiefnemer als appellanten per brief over het genomen herstelbesluit;
- ✓ stuurt alle relevante documenten op naar de RvS met het verzoek om de procedure te vervolgen.

Bijlagen

1. Vaststellingsbesluit wijzigingsplan d.d. 19 september 2023
2. Samenvatting verslag StAB d.d. 9 juli 2024
3. Notitie aanpassingen wijzigingsplan Achterduyst 2 Nijkerk (herstelbesluit)
4. Aangepaste wijzigingsplan d.d. 8 januari 2026
5. Raadsinformatiebrief herstelbesluit